

Mokslinis tyrimas
**„Neteisėta akcizinių prekių apyvarta kaip daugiaplanis
socialinis reiškinyis ir jo kontrolės problemos“:**
tyrimo tikslai, pridėtinė vertė ir tyrimo metodai

Dr. Skirmantas Bikelis

Baigiamoji projekto konferencija
„Neteisėta cigarečių apyvarta: situacija ir kontrolės iššūkiai“
2016 m. rugsėjo 15 d., Vilnius

Tyrimo autoriai:

Skirmantas Bikelis, Inga Daukšaitė,

Renata Giedrytė-Mačiulienė, Judita Venckevičienė, Milda Kaminskaitė

Tyrimo trukmė: 2014 m. balandis – 2016 m. rugsėjis

Mokslinės publikacijos:

- Monografija (2017 pradžia)
- Straipsnis:

S. Bikelis, R. Giedrytė-Mačiulienė, J. Venckevičienė
„Neteisėta cigarečių apyvarta: nubaustųjų
administracine tvarka požymiai ir sankcijų
proporcingumo problema“ // Teisės problemos, 2016/1

Tikslas ir pridėtinė vertė

- Apžvelgti ir įvertinti įvairaus lygmens NCA kontekstus, varančiąsias jėgas
  - Tiek smulkaus (administracinio), tiek stambaus (kriminalinio) NCA konteksto analizė
  - Kriminologinio + teisinio konteksto analizė
  - Visapusiškas teisinis kontekstas (sankcijos, kitos poveikio priemonės (konfiskavimas), mokesčiai)
- Įvertinti NCA veikėjams numatytų teisinių priemonių ir taikymo praktikų efektyvumą ir pagrįstumą (nuoseklumą, proporcingumą)
- Pasiūlyti jų optimizavimo gaires

Informacijos šaltiniai

- Administracinių (2013 m., 1065) ir baudžiamųjų bylų (2009-2013 m., 701) analizė
- Interviu su pareigūnais: teisėjais, tyrėjais pasienio rajonuose, prokurorais ir centrinių institucijų pareigūnais
- Statistiniai duomenys, institucijų apibendrinimai
- Literatūros, jau atliktų tyrimų apibendrinimas
- Užsienio valstybių teisinio reguliavimo analizė

Tyrimo išvados keliais sakiniais (1)

- Vertybių santykis:

Sveikatos politika	vs.	mažų akcizų politika ir maži kontrabandos pelnai (ir kiekiai)
ES sveikatos politika	vs.	liberali mintis

- Baudžiamųjų/administracinių sankcijų, mokestinių ieškinių potencialas:

Ar bent reikšminga dalis nubaustųjų yra aukšto ar aukštesnio lygmens NCA organizatoriai, gaunantys reikšmingą pelno dalį?

- Turtinių priemonių potencialas:

Transporto priemonių konfiskavimas vs. neteisėto pelno konfiskavimas

Tyrimo išvados keliais sakiniais (2)

Ar yra priemonių, kurios iš tiesų veiktų?

- Fizinės kontrolės lygmuo
Pasienio ruožo kontrolė
Rentgeno aparatai, kitos muitinio patikrinimo techninės priemonės, mobili kontrolė
- Analitinės kontrolės lygmuo
„Pilkieji“ cigarečių srautai
- Globalus (politinis) lygmuo
Tabako fabriky komercinė politika

Ačiū už dėmesį!

Skirmantas.Bikelis@teise.org

Lietuvos
mokslo
taryba